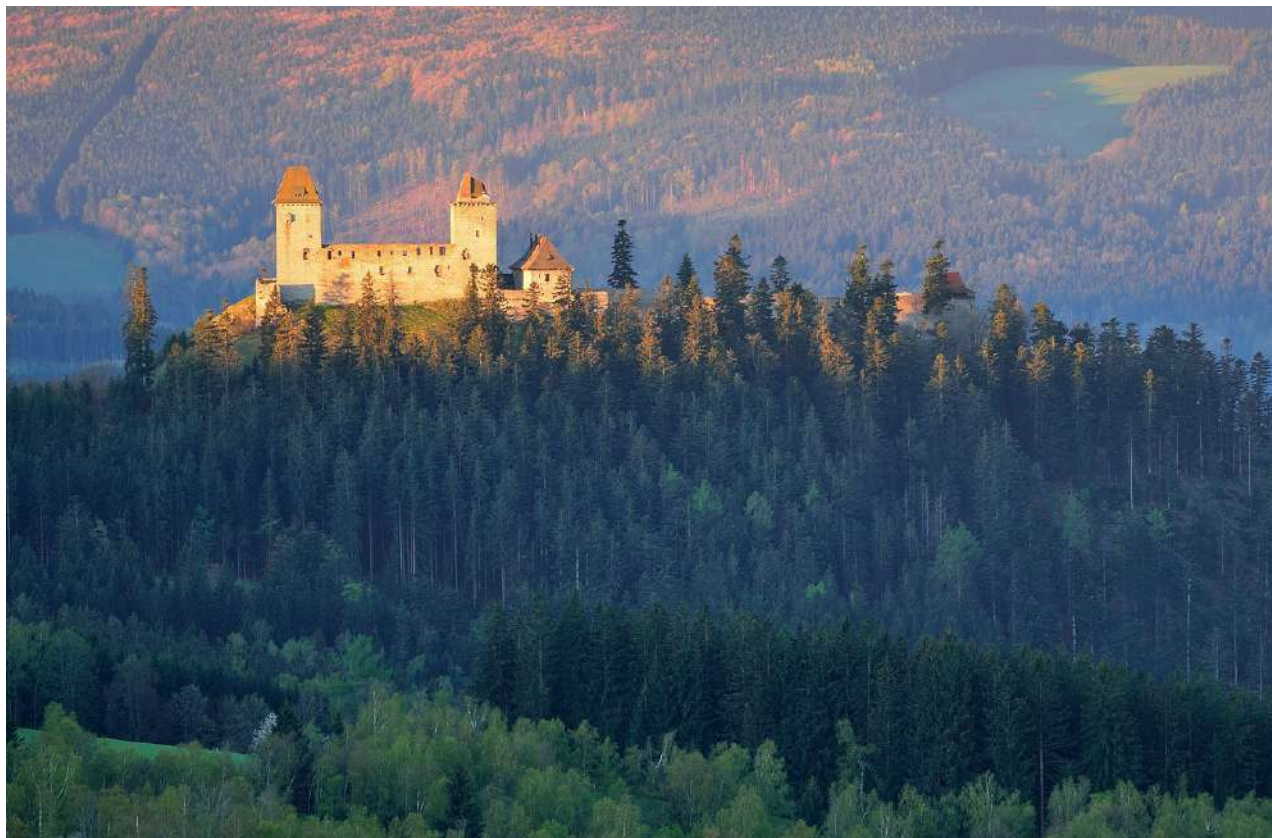

Hrad Kašperk

Výroční zpráva za rok 2023

Zpracoval: Mgr. Václav Kůs
vedoucí organizační složky Hrad Kašperk

V Kašperských Horách, únor 2024

Obsah

Hrad Kašperk.....	1
Výroční zpráva za rok 2023.....	1
Představení organizace.....	5
Provozování a správa hradu.....	5
Památková péče.....	5
Návštěvníkový provoz pro veřejnost.....	6
Lidé na hradě.....	6
Délka turistické sezóny a návštěvnost.....	6
Personální obsazení hradu, stálí zaměstnanci.....	7
Sezonní pracovníci, brigádníci.....	7
Významné ocenění hradu Kašperk.....	7
Programy pro veřejnost.....	8
Prohlídky hradu.....	8
Život na hradě.....	8
Proměny hradu.....	9
Dětské prohlídky (6–11 let).....	9
Dobrodružná výprava do hradu (7–13 let).....	9
Stezka za šumavskými skřítky.....	10
Noční prohlídky.....	10
Hrad jako dílo (Dny Šumavského trojhradí).....	10
Za životem na středověkém hradě (Dny Šumavského trojhradí).....	11
Prohlídky s kastelánem.....	11
Samostatné prohlídky hradu.....	11
Prohlídky v kostele svatého Mikuláše u Kašperských Hor.....	12
Zvýšení ceny vstupného.....	12
Události, kulturní akce na hradě Kašperk.....	12
Výstavy.....	13
Korunovační klenoty na dosah.....	13
Divadlo.....	14
Nové stupňovité hlediště v purkrabství.....	14
Spolek Kašpar: Iluze.....	14
Spolek Kašpar: Slovácko sa nesúdí.....	14

Spolek Kašpar: Kytice.....	15
Spolek Kašpar: Mrzák Inishmaanský.....	15
Spolek Kašpar: Romeo a Julie.....	15
Spolek Kašpar: Život je sen.....	15
Spolek Kašpar: Macbeth.....	16
Spolek Kašpar: 2084.....	16
Koncerty.....	16
Karel Hynek Mácha – Máj.....	16
Ultima Thule Bohemiae.....	17
Hrad Kašperkám, Kašperky k hradu.....	17
Aktivity na nádvoří.....	18
Lučištnice.cz, střelnice na nádvoří.....	18
Velikonoce na hradě.....	18
Dny Šumavského trojhradí.....	19
Oživená nádvoří.....	19
Zimní Kašperk.....	20
Přeshraniční setkání s přáteli z Grafenau.....	20
Inovace v návštěvním provozu.....	21
Nová verze pokladního systému Collosseum.....	21
Audio-průvodci.....	21
Screenbox s informacemi o prohlídkách.....	22
Nové AV projektory v expozici.....	22
Pronájmy, svatby.....	23
Svatební obřady.....	23
Ostatní pronájmy.....	23
Propagace a komunikace.....	23
Způsoby propagace hradu.....	23
Šumavské trojhradí.....	23
Výlep plakátů.....	24
Program „Objevuj památky“.....	24
Spolupráce se společnostmi MultiSport.....	25
Společný leták hradu Kašperk a MĚKIS Kašperské Hory.....	25
Nové vydání brožury o hradě Kašperku.....	25
Webové stránky kasperk.cz.....	26
Návštěvnost webu za rok 2023.....	26
Nejnávštěvovanější části webu www.kasperk.cz.....	27
Technické detaily o návštěvách webu.....	27
Provoz a služby.....	27

Provozovny.....	27
Rozpis směn a úkolů.....	28
Pracovní doba.....	28
Zřizovací listina hradu Kašperk.....	28
Provozní software.....	28
Prodejní statistiky zboží za rok 2023.....	28
Přehled nejprodávanějších produktů v hradním občerstvení:.....	29
Kooperace s městským úřadem.....	29
Spolupráce s městskými organizacemi.....	30
Dodavatelé, zboží.....	30
Památková obnova a stavební práce.....	31
Údržba, památková obnova.....	31
Opravy hradebních zdí.....	31
Nové přístřeší před hradem.....	32
Výškové práce.....	33
Obnova Pustého hrádku.....	33
Postup v záchraně torza cihelné helmice.....	33
Ostatní údržbové práce.....	34
Nakládání s odpady.....	34
Co je potřeba v budoucnu vyřešit.....	35
Hospodářské výsledky.....	36
Běžné výdaje za rok 2023.....	36
Nedaňové příjmy za rok 2023.....	36
Výsledek hospodářské činnosti za rok 2023.....	36
Zhodnocení hospodaření v roce 2023.....	36

Představení organizace

Vlastníkem a provozovatelem hradu Kašperk je dlouhodobě město Kašperské Hory. Hrad Kašperk je nemovitou kulturní památkou s rejstříkovým číslem 17972/4-3038. Zčásti jde o klasický hrad, zčásti o udržovanou zříceninu gotického strážního hradu ze 14. století. Kašperk je situován na severozápadním výběžku hory Ždánov, cca 3 km severně nad Kašperskými Horami.

Hrad Kašperk nemá právní subjektivitu, jedná se o organizační složku města. Příímým zástupcem vlastníka je vedoucí památkového objektu neboli kastelán hradu. Kastelán společně s provozním vedoucím, hlavní průvodkyní a pokladní tvoří správu hradu.

Hrad Kašperk je pravidelně zpřístupněn pro turisty a návštěvníkům nabízí rozmanitou programovou nabídkou. Dlouhodobá roční návštěvnost, evidovaná od roku 1997, činí kolem 46.000 platících návštěvníků. Na rozdíl od mnoha jiných památkových objektů, Kašperk nemá zpoplatněn vstup na nádvoří. Do celkové návštěvnosti se tedy započítávají pouze návštěvníci, kteří si zakoupí vstupenku na prohlídku nebo jinou hradní akci.

Provozování a správa hradu Památková péče

Dle platného zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči je vlastník kulturní památky povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.

Správa hradu Kašperk zajišťuje památkovou ochranu a záchranu hradního areálu. Hrad Kašperk má zpracován vlastní koncepční dokument Plán záchrany kulturní památky a všechny aktivity dotýkající se památkové podstaty objektu provádí po odsouhlasení a pod dohledem státní památkové péče.

Od 01.07.2017 je správa hradu Kašperk, do té doby jako jedna z organizací městského úřadu, transformována v organizační složku města Kašperské Hory. Toto opatření bylo provedeno v rámci celkové transformace městských organizací, transparentnosti hospodaření a jejich působení. Dalším důvodem bylo umožnění lepších podmínek pro systémový rozvoj organizace. Forma organizační složky byla v případě hradu zvolena především z důvodů optimalizace daňových nákladů.

Návštěvnícký provoz pro veřejnost

Příprava a realizace programů pro veřejnost představuje klíčovou činnost chodu objektu a jeho prezentace navenek. Smyslem je zpřístupnit hradní areál a přitom seznamovat návštěvníky hradu s jedinečnou památkou z doby Karla IV. Činnost nese i svou vzdělávací úlohu, v nabídce pro školy je žákům a studentům prezentováno české kulturní dědictví. Kašperk jako turisticky hojně navštěvované místo na Šumavě nabízí svým návštěvníkům další doprovodné služby (například občerstvení a prodej suvenýrů), stejně jako sociální zázemí. Další významnou aktivitou je pravidelné pořádání kulturních doprovodných programů na hradě (např. divadla, cyklus oživené historie, koncerty, výstavy).

Lidé na hradě

Délka turistické sezóny a návštěvnost

Hlavní návštěvnícká sezona v roce 2023 trvala od 1. dubna do 31. října. V závěru roku byl hrad, jako již tradičně, otevřen od 28. prosince do 1. ledna. Celkem byl hrad pro veřejnost zpřístupněn po 162 dní v roce. Celková návštěvnost hradu Kašperk za rok 2023 činila **55 091 platících návštěvníků**, což je o 7 107 návštěvníků více než v předcházejícím roce 2022 a o 8 906 více než v roce 2021. Návštěvnost se tak poprvé přiblížila období před epidemií covid19. Podstatný podíl na vyšší návštěvnosti měla úspěšná putovní výstava Korunovační klenoty na dosah, jež byla na Kašperku k vidění v květnu a červnu.

Denní rekord v červencové návštěvnosti padl ve čtvrtek 26.07., kdy na některou z prohlídek zavítalo 779 osob. Naopak nejméně lidí v červenci přišlo hned na začátku letních prázdnin, v sobotu 01. července pouhých 174 platících návštěvníků. Denní rekord v měsíci srpnu padl ve středu 02.08. s počtem 642 platících, nejméně jich přišlo na samém závěru prázdnin: v úterý 29.08., pouhých 194 návštěvníků.

Personální obsazení hradu, stálí zaměstnanci

Kastelán: **Václav Kůs**, bydlištěm na Kašperku.

Provozní vedoucí: **Martin Broža**, bydlištěm v Sušici.

Hlavní průvodkyně: **Jana Sázavská**, bydlištěm v Sušici.

Pokladní hradu: **Klára Staňková**, bydlištěm v Sušici.

Obsluha občerstvení, údržba: **Jan Růžička**, bydlištěm v Kašperských Horách.

Obsluha občerstvení, údržba: **Martin Dadák**, bydlištěm v Kašperských Horách.

Průvodce na částečný úvazek: **Filip Hodianek**, bydlištěm v Českých Budějovicích.

Sezonní pracovníci, brigádníci

Další pracovní pozice na hradě bývají podle momentální potřeby a období turistické sezony obsazeny sezonními pracovníky. V roce 2023 na DPP nebo DPČ pracovalo celkem 49 různých pracovníků–dohodářů (PD). Nejvíce jich na hradě pracuje v období letních prázdnin, jež je vždy rozděleno na čtyři čtrnáctidenní turnusy. Jen za první srpnový turnus se jich na Kašperku vystříдалo 25.

Za celou návštěvnickou sezonu PD dohromady odpracovali celkem 7 952,75 hodin. Průměrný věk PD je 26,5 roku. Nejmladšímu bylo 16 let, nejstaršímu PD bylo 69 let.

Druhým rokem probíhala úspěšná spolupráce se soukromou střední školou MERCURII v Náchodě, jež se specializuje na cestovní ruch. Zmíněná škola každoročně na jaře vysílá na praxi své studenty, kteří na Kašperku pracují jako průvodci. V roce 2023 zde pracovalo v květnu a červnu celkem 5 studentů z této školy. Spolupráce se školou se osvědčila a hodláme v ní pokračovat, jelikož studenti této školy prokazují dobré schopnosti.

Významné ocenění hradu Kašperk

Významného ocenění se dostalo koncem srpna městu Kašperské Hory, jež je vlastníkem a provozovatelem gotického hradu Kašperk. Ten se zařadil mezi takové prestižní památky, jakými jsou zámek Český Krumlov nebo hrady Karlštejn, Loket a Kost. Společnost Google se totiž v roce 2023 rozhodla udělit letos cenu „**Křišťálový špendlík**“ v jediné kategorii, a sice v památkách. V Plzeňském kraji zvítězil hrad Kašperk.

Google porovnal ve všech krajích veřejná hodnocení zpřístupněných památkových objektů, ať už hradů nebo zámků, státních i nestátních. Kritériem byl počet a úroveň hodnocení uživatelských recenzí (Kašperk jich má více než 7 000). Recenze od

návštěvníků, ty jsou pro každého provozovatele asi ta nejpřímější a nejupřímnější zpětná vazba, jíž nelze ošidit. Ocenění “Křišťálový špendlík” není jen pro zaměstnance a ostatní pracovníky, kteří na hradě pracují a o hrad pečují, ale pro město Kašperské Hory. Je třeba uznat, že klíčová je pro nás spolupráce s městským úřadem, dalšími městskými organizacemi a organizačními složkami města, jež nám v mnoha různých záležitostech nepostradatelně pomáhají. Ocenění je také důkaz, že i hrad vlastněný a provozovaný šumavským městem dokáže držet krok s těmi nejprestižnějšími památkami v republice, respektive dokáže obstát před očekáváními a pod mnohdy přísným pohledem návštěvníka se zkušenostmi a srovnáním odjinud.

Programy pro veřejnost

Prohlídky hradu

Prohlídky hradu jsou nejvyhledávanější službou hradu a důležitým způsobem prezentace kulturního dědictví. Vedle dvou základních komentovaných okruhů se snažíme pravidelně vymýšlet a realizovat tematické, něčím mimořádné prohlídky. I díky nim mají návštěvníci důvod se na Kašperk vracet. Celkem na hradě roce 2023 prošlo **2 163 komentovaných prohlídek** (o 46 více než roce 2022).

Život na hradě

Květen–září. Základní programovou nabídkou jsou dva komentované okruhy v délce jedné hodiny. První prohlídkový okruh představuje od roku 2014 **Život na hradě**. Tematicky zahrnuje výklad věnovaný obecné historii hradu, hospodářskému a všednímu životu, především v období středověku. Okruh vede přes purkrabství do východní věže a zakončen je audiovizuální projekcí (oživlá kachlová kamna a živá nástěnná malba). Byť ohlasy a reakce na tento okruh byly od návštěvníků stále

mimořádně kladné, byl tento typ prohlídky v programové nabídce svou poslední sezónou. Návštěvnost okruhu Život na hradě čítala v loňském roce **21 814 návštěvníků**.

Proměny hradu

Druhý okruh, **Proměny hradu** se tematicky zabývá stavbou, stavebně historickým vývojem a novějšími dějinami hradu. Trasa vede purkrabstvím, přízemím východní věže, prostorami bývalého paláce a pokračuje západní věží, v níž návštěvník mimo jiné shlédne na zdech reálně působící iluze vytvořené za pomoci AV projekcí. I tento okruh zažil svou poslední sezónou.

Návštěvnost prohlídkového okruhu Proměny hradu byla **10 826 návštěvníků**.

Dětské prohlídky (6–11 let)

Červenec a srpen. Zatímco v květnu a červnu jsme k lákání školních výprav využili výstavy Korunovační klenoty na dosah, oblíbené dětské prohlídky probíhaly během letních prázdnin. Vždy ve středu a ve čtvrtek začínaly prohlídky pro děti ve věku od 6 do 11 let, s úkoly a nalezeným pokladem na konci. Jako poklad posloužily námi vyrobené zcela originální odznáčky s motivem hradu, jichž se dětem v sezóně 2023 rozdalo přes 3500. Vedle dětí chodívali zpravidla jako doprovod i rodiče.

Podobné programy umožňují i těm nejmenším seznámit se s památkou a její historií. Naplňují tak vzdělávací úlohu, již organizace má. Dětské prohlídky během léta navštívilo **1 838 dětí a rodičů**.

Dobrodružná výprava do hradu (7–13 let)

Červen a prosinec. Dlouhodobě vyhledávané speciální a interaktivní prohlídky s Karlem Ešnerem a jeho vnukem Filipem pro děti ve věku 7–13 let. Z anotace prohlídky: „Interaktivní prohlídka pro děti, při níž je jejich průvodce Karel, doprovázen svým věrným druhem, zbrojnošem Filipem, provede hradem Kašperk. Nechá je nahlédnout do historie nejen hradu samotného. Stejně jako kdysi mladý Karel, budoucí král český, se budou moci přiučit něco z dovedností a zábav středověkých, jakými byla například střelba z kuše a luku, šerm mečem, ale též tanec, či psaní na skriptoriu a další kratochvíle.“ V roce 2023 absolvovalo dobrodružnou výpravu **393 dětí a dospělých**.

Stezka za šumavskými skřítky

28. října. Během pilotního ročníku v říjnu 2022 nás zaskočila enormní a nekontrolovatelná účast veřejnosti. O rok později jsme se poučili, a stezku přenesli do důvěrně známých kulis hradu, zejména jeho vnitřního jádra. Počty návštěvníků byly pod kontrolou díky nově osvědčenému online předprodeji. Znovu jsme malé i velké přenesli do světa šumavských skřítků, mezi dávné a dodnes poučné pověsti sesbírané a sepsané paní Jaroslavou Voráčkovou z Kašperských Hor. Děti procházely hradem a potkávaly tajemné postavy. Vyslyšely příběh a plnily různé úkoly, od poznávání stop zvířat po nacházení zlatinek. S obsazením vybraných stanovišť a zadáváním úkolů nám velice pomohli místní dobrovolníci. Úvodní zahajovací čas jsme nabídli za zlevněný vstup místním, čehož k naší radosti hojně využily mladé rodiny z Kašperských Hor. Během sobotního večera se na stezku vypravilo **204 dětí a rodičovského doprovodu.**

Noční prohlídky

13.–15. července, 24.–26. srpna. Noční prohlídky jsou každoročně velmi oblíbený žánr. Dvakrát tři prázdninové večery, během nichž se může veřejnost vydat na nevšední výpravu do nitra setmělého hradu a jeho historie. Každý rok představujeme hravou formou nějaký méně známý příběh z dějin hradu. Jde o kostýmované prohlídky s prvky divadla: průvodce návštěvníky provádí večerním Kašperkem, přičemž na řadě míst se před nimi odehrává příběh. V uplynulých letech jsme se vypravili postupně do 14., 15. i 16. století. Tentokrát jsme se ovšem ocitli vcelku nečekaně v dobách nedávných, ve druhé polovině 20. století. V časech, kdy se na Kašperku střídali dobrovolníci, kasteláni a nejrůznější dobrodruzi. Snažili jsme se představit zajímavé počiny té doby, atmosféru postupného zvelebování, tehdy ještě bez návštěvního provozu dnešního ražení. Dost překvapivě se však objevil sám Karel IV. s dospívajícím synem Zikmundem, aby to celé dílo a ducha doby zhodnotili. Na noční prohlídky v červenci a srpnu přišlo dohromady **649 návštěvníků.**

Hrad jako dílo (Dny Šumavského trojhradí)

28.–29. září. Speciální prohlídky s kastelánem rozvíjely ústřední téma podzimních Dnů Šumavského trojhradí, pokusily na hrad nahlédnout jinou optikou: bez letopočtů i příběhů jeho obyvatel. Zajímalo nás, proč bylo pro stavbu hradu vybráno dané místo (strategická poloha, tvar krajiny), z jakých materiálů a proč je hrad vystavěn tak, že jej můžeme z větší části obdivovat dodnes. Jaké jsou viditelné stopy jeho stavebního vývoje a jak jeho podoba ovlivňovala život na hradě nebo jeho případnou obranu? Jak mohla stavba působit na tehdejšího člověka, nebo dokonce případného obléhatele? Měl hrad nějaká zadní vrátka, a jak to bylo například se zdroji vody a dopravou zásob do hradu?

Aby byl pohled na hrad správně celistvý, začala samotná prohlídka už 200 metrů před branou. Mimořádné prohlídky absolvovalo **143 návštěvníků**.

Za životem na středověkém hradě (Dny Šumavského trojhradí)

30. září a 1. října. Mimořádné prohlídky v rámci Dnů Šumavského trojhradí zpestřily vnitřní prostory zejména východní věže, jež ožily středověkem a návštěvníkům se snažily názorně představit život tehdejších obyvatel na středověkém hradě. V interérech bylo k vidění unikátní dobové vybavení včetně nábytku a samozřejmě účinkující v historicky věrných kostýmech. Role průvodce se ujal Ondřej Benda v roli urozeného pána Hynka Krušiny ze Žampachu, jenž zasněženě provedl s výkladem například o středověké kuchyni a stravování, vojenství, odívání, hudbě a jiných kratochvích. Zajímavosti z období přelomu 14. a 15. století ilustrovaly, jak se od tehdejších dob člověk jen pramálo změnil. Někteřou z prohlídek během dvou dnů absolvovalo **194 návštěvníků**.

Prohlídky s kastelánem

Leden–říjen. Mnohem častěji se v roce 2023 konaly komentované prohlídky s kastelánem, jež se staly hlavní programovou nabídkou pro mimosezónní období a pro velký zájem dále pokračovaly v průběhu roku. Za čtenějšími začátky prohlídek stojí pokrok v on-line předprodeji vstupenek, respektive lednové pořízení nové verze pokladního systému. Ne že by se prohlídky bez nich nemohly konat. Na hrad však přijdou spíše návštěvníci s předem zaplacenou vstupenkou, než ti, kteří si návštěvu hradu mohou ještě rozmyslet, třeba na poslední chvíli. Prohlídka s kastelánem trvá 80 minut a návštěvník se dostane i do míst, kam se na běžné prohlídce nechodí. Rozšířený výklad je určen zejména obeznámenějším příznivcům památek. Na jaře a v létě se prohlídky konaly v podvečerních časech, po skončení denního provozu, načasované svým závěrem na západy slunce. Celkem na tyto prohlídky přišlo **536 návštěvníků**.

Samostatné prohlídky hradu

Duben, říjen. Koncept, k němuž jsme v minulosti přistoupili kvůli opatřením souvisejícím s epidemií covidu. Protože se samostatné prohlídky setkaly s příznivým přijetím veřejnosti, zachovali jsme je pro měsíce mimo hlavní turistickou sezonu. Pro plnohodnotnou prezentaci kulturního dědictví jsou pro nás nadále zásadní komentované prohlídky s průvodcem. Samostatné prohlídky probíhaly v dubnu, říjnu a také během tradičního prosincového provozu mezi svátky. Samostatné prohlídky vedou z purkrabství přes zříceninu bývalého paláce na vrchol západní věže. Cestou

jsou umístěny výstavní panely seznamující s historií hradu, součástí je bohatý obrazový materiál. Oceňovaná výhoda samostatných prohlídek tkví v možnosti strávit v hradním jádře neomezenou dobu (vymezenou otevírací dobou hradu) dle svého vlastního uvážení. Celkem některou ze samostatných prohlídek absolvovalo **5 897 návštěvníků**.

Prohlídky v kostele svatého Mikuláše u Kašperských Hor

Červenec, srpen. I v roce 2023 pokračovaly komentované prohlídky v kostele sv. Mikuláše u Kašperských Hor. Vždy od pondělí do soboty probíhaly během letních prázdnin pravidelné denní prohlídky, během nichž hradní průvodci zasvěceně představili nejstarší kamennou stavbu Kašperských Hor. Součástí 50 minut trvající prohlídky je rovněž návštěva přilehlé hřbitovní kaple sv. Anny. Zpřístupnění kostela sv. Mikuláše je možné díky smlouvě mezi Římskokatolickou církví a městem Kašperské Hory, přičemž město platí církvi roční paušální nájem. V létě 2023 navštívilo kostel sv. Mikuláše celkem **605 návštěvníků**.

Zvýšení ceny vstupného

Hodnotu peněz v roce 2023 výrazně ovlivnila nadprůměrná inflace (10,7 %). Na všeobecný nárůst vstupních nákladů jsme reagovali zvýšením vstupného za komentované prohlídky. Aktualizovaná cena za plné vstupné navíc dorovnala i cenu nově uplatňovanou na nedalekých hradech Rabí a Velhartice, takže návštěvník mířící do regionu šumavského Trojhradí byl konfrontován se shodnou cenou na všech třech památkách.

	2022	2023
Rodinné vstupné	410	470
Plné vstupné	145	160
Snížené vstupné	120	130

Události, kulturní akce na hradě Kašperk

Hrad Kašperk je výhradním pořadatelem všech programů na hradě Kašperk. Zajišťuje si tedy mimo jiné vlastní dramaturgii, produkci, propagaci, organizaci,

technické zajištění, předprodej vstupenek, atd. Pořádání akcí nesvěřujeme žádné externí agentuře, vše by mělo být pořádáno na míru specifickému prostoru gotického hradu.

Výstavy

Korunovační klenoty na dosah

**Květen,
červen.**

Hrad Kašperk hostil úspěšnou putovní výstavu Korunovační klenoty na dosah, již navštívilo opravdu velké množství lidí, celkem **8 988 návštěvníků**.

Výstava představila zejména mistrovské repliky gotických klenotů Karla IV.

včetně Svato-václavské koruny, renesančního jablka a žezla, korunovačního pláště a meče. Klenoty byly uzamčeny v bezpečnostních vitrínách v prvním poschodí západní věže, jež byla celá dějištěm výstavy. Ve zbývajících horních patrech, včetně cihelné helmice, pokračovala výstava příběhy 22 korunovaných českých panovníků. Jejich životům a vládě byly věnovány výstavní panely, k vidění byly dále například repliky Pražského jezulátka nebo gotických zbraní.

Na výstavě jsme si poprvé v praxi vyzkoušeli nové předprodejní online rozhraní, jehož využila drtivá většina návštěvníků. Velkým tahákem byla výstava nejen pro širokou veřejnost, ale zejména pro školní výpravy. Na výstavu jezdily děti různého věku a z odlišných škol, proto byl na míru dětem připraven prohlídkový okruh, v němž děti plnily úkoly a hravou formou se seznamovaly s příběhy klenotů a českých panovníků. Z hlediska všech pořádaných akcí v roce 2023 se jednoznačně jednalo o nejúspěšnější počin.

Divadlo

Nové stupňovité hlediště v purkrabství

Pro divadla čím dál oblíbenější komorní sál v podsklepení purkrabství doznal na jaře výrazné proměny, protože na jaře zde bylo vybudováno stupňovité dřevěné hlediště. To se natrvalo stalo plnohodnotnou součástí tohoto prostoru, kam se pohodlně vejde 65 diváků. Sál již disponuje stálým jevištěm a mezi stropními trámy jsou instalovány

rampy pro světla. Díky zázemí a přítomným kamnům lze sál využívat v okrajových částech sezony, nehledě na zimu a jiné rozmazy počasí. Nedlouho po dokončených úpravách zde proběhl druhý ročník cyklu jarních divadel.

Spolek Kašpar: Iluze

4.-6. května. Divadelní premiéra v prostorách Kašperku, která zahájila provoz na obnovené scéně v podsklepení purkrabství. Hořká komedie jednoho z předních současných ruských dramatiků. Ivan Vyrypajev vybudoval důmyslnou kompozici z výpovědí dvou manželských párů na sklonku života, jejichž milostná minulost má povahu tekutých písků. Hráli: Eva Elsnerová, Jitka Nerudová, Jakub Špalek, Jan Zadražil. Režie Jakub Špalek. Představení navštívilo **59 diváků**.

Spolek Kašpar: Slovácko sa nesudí

11.-13. května. Májové večery od čtvrtka do soboty patřily opět divadlu v purkrabství. Květnové večery byly nejen o vínu, ale i dokonce s vínem, a to i pro příchozí diváky. Diváci mohli v průběhu představení ochutnat několik vybraných vzorků od moravského vinaře, což skvěle doprovodilo atmosféru večera. Vybrané, dnes již klasické folklorní vyprávěnky slováckého „kronikáře“ Zdeňka Galušky o lidech, kteří jdou do všeho naplno. Hráli: Eva Elsnerová, Daniel Pivoda Ondráček, Petr Halíček. Režie Filip Nuckolls. Představení navštívilo **72 diváků**.

Spolek Kašpar: Kytice

18.–20. května. Jarní divadelní sérii završila nevšední inscenace s prvky bytového divadla a loutkohry, Kytice. V klasice Karla Jaromíra Erbena se uvedli Jakub Špalek a Štěpán Coufal, kteří zahráli výběr balad, například Zlatý poklad, Svatební košile, Poklad a další. Představení navštívilo **124 diváků**.

Spolek Kašpar: Mrzák Inishmaanský

25.–27. července. Velkou letní scénu ve zřícenině bývalého paláce zahájila premiéra komedie od britského dramatika irského původu, Martina McDonagha, Mrzák Inishmaanský. Příběh o tom co se stane, když do nejzapadlejšího zapadákov v Irsku přijedou filmaři až z Ameriky, a vyvolají poprask mezi místními obyvateli. V hlavní roli exceloval Matouš Ruml, dále hráli Aleš Petráš, Eva Elsnerová, Jakub Špalek, Pavel Lagner, Martina Malina Prášilová a Jan Jankovský. Režie: Jakub Špalek. Představení navštívilo **461 diváků**.

Spolek Kašpar: Romeo a Julie

28.–30. července. Letní nebe nad hlavou, nejslavnější milostný příběh, dobové tance, písně, souboje a samozřejmě balkon, v našem případě ve výšce dokonce 14,5 metru nad zemí. A láska – ta největší! Text, jenž patří k vrcholným tragédiím Williama Shakespeara, se divadelní spolek Kašpar rozhodl adaptovat na míru osmi postavám, aniž by se cokoliv ubralo na sdělnosti příběhu a síle prožitku, kterou tato hra nese. Původních více jak dvacet postav schází tedy opravdu málokomu. Roli Julie ztělesnila Tereza Slámová, v roli Romea se představil Daniel Pivoda Ondráček. Dále hráli František Kreuzmann, Jan Zadražil, Eva Elsnerová, Miloslav Tichý, Kristián Stolařík a Štěpán Coufal. Režie: Jakub Špalek. Představení navštívilo **335 diváků**.

Spolek Kašpar: Život je sen

8.–10. srpna. Divadelní premiéra na Kašperku. Jako má Anglie svého Shakespeara, ve Španělsku je to Calderón. **Život je sen** patří k jeho nejlepším textům, a ač jde o text starý 400 let, je v leccem aktuální i dnes. V otázkách determinace prostředím, v němž vyrůstáme, hledání vlastní existence, toho, jak výchova ovlivňuje vrozené

dispozice. Představení v hradním prostředí až překvapivě dobře fungovalo, hrad mu dodal tu správnou atmosféru. Hráli: Miloslav Tichý, Tereza Rumlová, František Kreuzmann, Tomáš Karger, Marek Pospíchal, Lukáš Jůza, Adéla Zatloukalová, David Depta. Režie: Jakub Špalek. Představení navštívilo **192 diváků**.

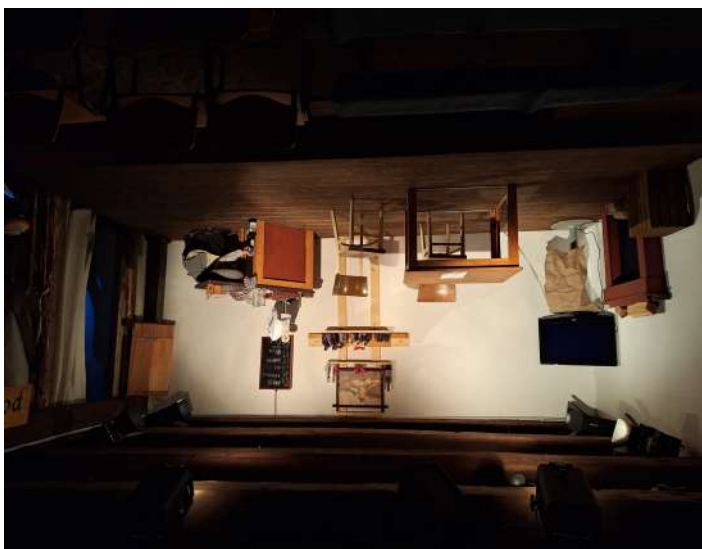
Spolek Kašpar: Macbeth

11.–13. srpna. Macbeth, jedna z nejznámějších Shakespearových tragédií, ve které se zlo rodí teď a tady. Z uctívaného hrdiny se stává nenáviděný tyran a tajemné proroctví čarodějnic dojde svého naplnění. Hráli: Eva Elsnerová, Štěpán Coufal, Irena Kristeková, Miloslav Tichý, Tomáš Karger. Režie Jakub Špalek. Představení navštívilo **440 diváků**.

Spolek Kašpar: 2084

27.–28. října. Představení v samém závěru sezony navrátilo divadlo do podsklepení purkrabství, kde Spolek Kašpar odehrál současnou černou komedii s názvem 2084, jež se odehrává v české budoucnosti nedaleko hradu Karlštejn.

Hráli: Milena Steinmasslová, Lukáš Jůza, Ondřej Novák, Matyáš Greif. Režie: Šimon Dominik. Představení navštívilo **95 diváků**.

Koncerty

Karel Hynek Mácha – Máj

30. dubna. Událost na pomezí žánrů v předvečer prvního máje: na hradním nádvoří jsme hostili autorsky pojatý přednes, kde původní Máchův text zůstal v přesném znění, hudebně byl však rozehrán soudobými a značně originálními, nevšedními způsoby. Od klasického doprovodu na kytaru až po použití samplů, elektroniky a přírodních ruchů. Přednesu, hry na kytaru a loopstation se ujal Jakub Doubrava. Hudebního doprovodu, hry na kytaru, kláves, sampleru a grooveboxu zase Lukáš Urbanec. Představení navštívilo **33 diváků**.

Ultima Thule Bohemiae

27. května. Velký jarní metalový koncert představil v sobotu 27. května na hradě Kašperk zde dosud neslyšené hudební žánry, a umožnil pravověrným fanouškům poslechnout si oblíbené kapely v jedinečných kulisách gotického hradu. Na koncertu vystoupila plzeňská skupina **Panichyda**, jejíž členové byli i hybateli a iniciátory této hudební události. Hlavním tahákem a nejzvučnějším jménem byli **XIII. Století**, kteří vznikli v roce 1990 na základě dnes již kultovní jihlavské skupiny HNF. Dále vystoupili bavorští **Atlantean Kodex** a **Bohemyst** ze Strakonice a Volyně. Kapacita koncertu byla omezená, přičemž drtivá většina vstupenek se prodala už při samém zahájení předprodeje v lednu. Představení navštívilo rovných **300 diváků**, koncert byl zcela vyprodán.

Hrad Kašperkám, Kašperky k hradu

25. června. První akcí svého druhu se v červnu 2023 stala společná akce hradu Kašperk a Městského kulturního a informačního střediska (MĚKIS) v Kašperských Horách. Nedělní odpoledne na nádvoří naplněném hudbou bylo určené místním občanům, zejména těm dříve narozeným. Na scéně před purkrabstvím zahájili odpolední program kašperskohorští **Kůrovci**, pokračovala všestranná hudebnice a zpěvačka **Piňakoláda**, produkci pak zakončil početný soubor jihočeské dechov-

ky **Libkovanka**, který zahrál zejména původní tvorbu šumavského skladatele a hudebníka Karla Polaty, čímž si okamžitě získal přízeň všech přítomných.

Pro lepší dostupnost hradu, pro zájemce z řad posluchačů, byla zajištěná autobusová doprava ve spolupráci s městskou organizací Technické služby Města Kašperské Hory, s.r.o. Autobus pravidelně v průběhu odpoledne zajišťoval kyvadlovou dopravu mezi hradem a městem. Dorazivší místní si také mohli během akce zdarma prohlédnout v západní věži probíhající výstavu Korunovační klenoty na dosah. Akce se účastnilo zhruba **70-80 místních občanů** a setkala se s vřelým přijetím, proto se počítá s jejím pokračováním i v následujícím roce.

Aktivity na nádvoří

Nádvoří Kašperku je volně přístupné, jen ve výjimečných případech je zpoplatněné po dobu akce. Tehdy bývá na nádvoří vícero účinkujících a nepřetržitý program, což je projevuje menším poplatkem za vstup (50,- Kč dospělí, 20 Kč děti do 15 let / senioři).

Lučičnice.cz, střelnice na nádvoří

Červenec–srpen. V roce 2023 pokračovala činnost oblíbené prázdninové střelnice na nádvoří. Střelnici na jižním středu nádvoří zajišťují lidé ze spolku Lucistnice.cz, kteří po celé letní prázdniny umožňují veřejnosti za poplatek vyzkoušet si střelbu na terč hned z několika typů luků, nebo kuší. Především mezi dětmi oblíbená aktivita se skvěle hodí do kulís gotického hradu.

Velikonoce na hradě

14.–17. dubna. Velikonoční program zpřijemnila zejména oblíbená hudební skupina Benedictus pod vedením Milana Karpíška, jež hrála vytrvale během neděle a pondělí velikonočního. Benedictus poutavě a zábavně interpretuje středověkou hudbu na dobové nástroje.

Dny Šumavského trojhradí

11.–12. června. Společná akce hradů Rabí, Kašperk a Velhartice. Jarní Dny Šumavského trojhradí měly tentokrát podtitul „**Táto, vem nás na hrad!**“, a byla při příležitosti Dne otců zacílena zejména na rodiny s dětmi. Vedle probíhajících „Dobrodružných výprav do hradu“ probíhala na nádvoří vystoupení skupiny scénického šermu Sordem, k vidění byla vystoupení akrobatické skupiny Aventyr a se svými cvičenými dravci ohromovala příchozí sokolnická skupina Teir.

Oživená nádvoří

20.–21. května, 8.–9. července
'a 2.–3. září. Oblíbená a pravidelně pořádaná událost na hradním nádvoří představí díky spolku přátel historie a šermu Gabreta veřejnosti vždy nějaké historické aktivity, jež si mohou přítomní i sami vyzkoušet: například rýžování zlata, střelbu z kuše nebo luky, ražbu mincí, výrobu pečeti a psaní na skriptoriu. Poprvé po dlouhé době na Kašperk zavítal i sokolník Pavel Řehka. Že byla tematika věnována více zvířatům, o tom svědčí účast Bohumila Stránského, jež se účastnil zářijového oživeného nádvoří. Dorazil se svou smečkou huňatých leonbergerů, s nimiž se dlouhodobě věnuje tzv. canisterapii. Tato návštěva měla zejména mezi dětmi ohromný úspěch a podobné směřování oživených nádvoří lze očekávat i v budoucnu.

Zimní Kašperk

Od 28. prosince 2023 do 1. ledna 2024. Brána se návštěvníkům již tradičně otevírá mezi zimními svátky, to znamená od 28. prosince do 1. ledna (včetně). Příchozí se mohou vydat na zimní prohlídky hradu, které se i v roce 2023 konaly formou samostatných prohlídek bez průvodce.

Ani tehdy nepřijdou návštěvníci o ponaučení trasa je lemována výstavními panely s texty a bohatým obrazovým materiálem. I tentokrát jsme se tematicky věnovali Vánocům na staré Šumavě a mnohdy pozoruhodným zvykům s nimi spojenými. Nádvoří je jako obvykle volně přístupné a skýtá možnost dát si něco dobrého k jídlu a pití. Od 28. do 30. prosince probíhaly jako doprovodný program „Dobrodružné výpravy do hradu“, pro děti od 7 do 13 let. Uskutečnily se vždy třikrát denně, všechny byly beznadějně vyprodané. Ačkoliv díky teplému počasí Šumava postrádala sníh, i tak **přišlo jen na prohlídky mezi svátky více než 3 000 návštěvníků.**

Přeshraniční setkání s přáteli z Grafenau

8. října. Druhý ročník přeshraničního setkání představitelů města Kašperské Hory a bavorského Grafenau se uskutečnilo na Kašperku začátkem října. Příjemné odpoledne bylo zahájeno exkurzí do nově otevřeného návštěvnického centra při štole Kristýna v Amá-linně údolí. Následoval přesun na hrad Kašperk, kde bylo připraveno pohoštění, a to nejen pro přátele z Grafenau,

ale i pro kašper-skohorské zastupitele a představitel městských organizací. Tajemnice kašperskohorského úřadu připravila nápaditý dort, jímž byli slavnostně podarováni starostové obou historických měst: Jan Voldřich z Kašperských Hor a Alexander Mayer z Grafenau. Kdo měl zájem, mohl se vydat na komentovanou večerní prohlídku v češtině nebo němčině. Ve spodní části nádvoří se peklo vepřové a k družnému sezení hrála hudební skupina Benedictus.

Inovace v návštěvním provozu

Dlouhodobý proces inovací v návštěvním provozu je nezbytný proto, abychom nejen přilákali nové návštěvníky, ale přiměli vrátit se i ty, kteří už u nás někdy byli. Níže uvedená vylepšení jsou technologického charakteru. Můžeme díky nim držet standardy, na které jsou zvyklí návštěvníci památek i v mezinárodním srovnání; Za druhé: i drobnosti a technologické vymoženosti umožňují předat efektivněji vědění a poznání kulturního dědictví.

Nová verze pokladního systému Collosseum

Dosluhující verzi pokladního systému Colloseum z roku 2017-2018 skončila technická podpora a jeho možnosti přestaly stačit požadavkům současnosti. Aktualizaci předcházely průzkum trhu a na něm dostupných systémů (například Pear, apod.). Nakonec jsme zůstali věrni produktu od společnosti Perfect System, ačkoliv nová verze jejich letitého Collosea se zprvu nesešla s příliš vřelým přijetím na zejména státních památkách. V lednu jsme zakoupili licenci na jejich poslední verzi a přešli na zcela novou databázi. Vedle podpory přidružených zařízení (například screenbox) bylo pro nás zásadním motivem pořízení zcela nového rozhraní pro online předprodej vstupenek. Předchozí rozhraní implementované do webových stránek www.kasperk.cz mělo problém především s optimalizací pro mobilní telefony a nejistá funkčnost stála za nižšími tržbami.

Online předprodej vstupenek se hned osvědčil, poprvé při lednovém předprodeji vstupenek na květnový koncert, kdy úspěšně zvládl úvodní velký nápor zájemců o vstupenky. Tehdy se jich prodalo více než sto během první půlhodiny předprodeje. Velkou výhodou oproti předchozím verzím se stal uživatelsky mnohem vstřícnější prodej vstupenek na prohlídky. Díky tomu tak například drtivá většina vstupenek na výstavu „Korunovační klenoty na dosah“ byla prodána prostřednictvím online předprodeje. Stejně tak se prodávaly nově i tradiční letní noční prohlídky, podobně jako jiné speciální okruhy. Prodej dobře osvědčil během mimosezonních prohlídek, kdy bývá mimo otevírací dobu uzavřena pokladna.

Audio-průvodci

Začátkem roku jsme pořídili v zahraničí dnes již zcela běžné zařízení pro reprodukci výkladu v cizím jazyce, tzv. audio-průvodce. Fungují tak, že cizinec jde s ostatními komentovanou prohlídku v češtině. Na označených místech během prohlídky spustí na příručím zařízení zvukovou stopu v cizím jazyce a poslouchá výklad nerušeně ve sluchátkách. Zařízení včetně sluchátek návštěvník na vyžádání obdrží a následně vrátí v pokladně. Díky spolupráci s partnerským městem Grafenau se nám podařilo získat profesionální mluvčí: moderátorku z bavorského rádia, paní Julii, která pro hrad Kašperk ve svém domácím studiu nahrála výklad prohlídkového okruhu Život na hradě v němčině. Stejný obsah, jen v angličtině, jsme přímo na hradě pořídili od pana Jamese, rodilého mluvčího z Velké Británie, navíc s cennou zkušeností rozhlasového režiséra. Během sezony 2023 využilo audio-průvodce nespočet zahraničních návštěvníků, kteří tak nemuseli s sebou na česky mluvenou prohlídku nosit poskytnuté vytištěné texty, v nichž se dalo velmi lehce ztratit. Mohli tak nerušeně namísto čtení věnovat pozornost vjemům kolem sebe.

Screenbox s informacemi o prohlídkách

Dalším vylepšením po vzoru například českých státních památek se stalo umístění viditelného tzv. screenboxu v prostoru mezi pokladnou a občerstvením. V principu jde o LED televizor propojený s pokladním systémem. Na obrazovce se v průběhu otevírací doby zobrazují témata nadcházejících prohlídek, jejich druh, čas zahájení a jejich momentální kapacita. Příchozí návštěvník si tak snadno ověří kýžené informace bez toho, aby pro jejich zjištění musel vystát frontu před pokladnou. Tato inovace zlepšila informovanost nově příchozích návštěvníků a citelně ulevila pokladně: ve frontě tak stojí zpravidla jen ti, kteří jdou zaplatit za nějakou službu nebo suvenýr. Nikoliv ti, kteří chtějí získat pouze informace o nadcházejících prohlídkách.

Nové AV projekory v expozici

Audiovizuální projekce jsou atraktivním a kladně přijímaným způsobem, jak během prohlídek seznamovat širokou veřejnost s představou o životě ve středověku a stavebně-historickým vývojem památky. Hrad Kašperk průkopnický zavedl projekce už v roce 2013. I když se od té doby posunuly technologie značně vpřed, zůstávají stávající projekce na hradě vítaným a působivým prvkem komentovaných prohlídek. Intenzita používání za posledních deset let se postupem času projevila zejména na zhoršené kvalitě obrazu a hlučnosti, proto jsme stávající projekory nahradili zcela novými.

Pronájmy, svatby

Svatební obřady

V roce 2023 se na hradě Kašperku konaly celkem 3 svatební obřady, což je méně ve srovnání s předchozími roky. První sňatek se uskutečnil v červnu, zbylé dva v září. Všechny obřady byly uzavřeny v expoziční místnosti purkrabství. Poplatek za obřad na hradě činí 4.000,00 Kč včetně DPH. V ceně je kromě pronájmu místa zahrnuta také lahev sektu na přípitek.

Ostatní pronájmy

Od jara 2020 je v podkroví purkrabství nadále umístěn radiolokátor společnosti Sherlog, jež se od roku 1992 specializuje na vyhledávání odcizených vozidel. Zařízení je z areálu hradu a jeho blízkého i vzdáleného okolí neviditelné, pravidelný roční nájem činí 10.000,00 Kč.

Propagace a komunikace

Způsoby propagace hradu

Propagaci si hrad Kašperk zajišťoval v roce 2023 v co největší možné míře sám. Mezi stěžejní aktivity patří pravidelné rozesílání tiskových zpráv, výroba, tisk a výlep plakátů, pravidelná propagace na sociálních sítích (Facebook, Instagram), aktivní komunikace s redaktory médií. Ať už se jedná o regionální (Český rozhlas Plzeň, Klatovský deník), nebo celostátní sdělovací prostředky (Český rozhlas Radiožurnál, Česká televize, TV Seznam, CNN Prima News). Pravidelně je možné se dočíst o aktivitách na Kašperku ve vydáních Kašperskohorského zpravodaje. Hojně bylo využíváno ohlašování připravovaných akcí na portálech Kudyznudy.cz (Czech Tourism) a Sirkus (Sušické kulturní centrum).

Šumavské trojhradí

Velhartice, Rabí a Kašperk je volné sdružení tří šumavských hradů, jež má od roku 2021 status zapsaného spolku a rozvíjí společnými silami aktivity ve všech památkách nad rámec jejich běžných aktivit

pro veřejnost. Aktivity tří šumavských hradů i v roce 2023 finančně podpořil Plzeňský kraj. Dlouholetá spolupráce mezi regionálně sobě blízkými hrady Rabí, Velhartice a Kašperk se pro veřejnost projevuje například prostřednictvím pravidelných jarních a podzimních Dnů Šumavského trojhradí. Společná akce tří hradů se koná vždy v polovině června a závěrem září. Atraktivnost tkví ve vždy společném tématu, jež jednotlivé hrady pojmají originálně po svém. Společné aktivity míří do období méně vytížených návštěvních měsíců, mimo hlavní turistickou sezonu. Poměrně dost návštěvníků navštěvuje během víkendu všechny tři hrady.

Další významnou aktivitou trojhradí v roce 2023 byla aktivní účast na veletrhu cestovního ruchu ITEP v září v Plzni, kde byly prezentovány všechny tři hrady, jejich aktivity, k vidění byly na místě dokonce jejich hmotové fragmenty (prejz z Velhartic, cihla z helmice Kašperku, kachel z Rabí). Plzeňský kraj také v roce 2023 inicioval vznik a výrobu papírových letáků v atraktivním designu, které jsou k dispozici k rozebrání návštěvníkům na všech třech památkách.

Výlep plakátů

Tištěné plakáty mají v dnešní době nadále své nezastupitelné místo, na Šumavě zejména na místech hojně turisticky navštěvovaných. Výlep plakátů zajišťoval průběhu sezony kastelán. Upoutávky na hradní akce byly průběžně k vidění v Kašperských Horách, radešovském kempu, v Rejštejně, v Čeňkově pile, Srní u vlčího výběhu, v Rokytě, Antýglu, Modravě, Filipově Huti a na obou Kvildách. Příležitostně i kolem Zadova, Stach a Zdíkova. Hrad Kašperk má dlouhodobě vyhrazenou vývěsku u konzumu v Kašperských Horách. Za sklem se tam celoročně objevují plakáty a fotografie z dění na hradě. Plakáty se vyskytují nejen na vývěskách, ale i v hotelech, restauracích, pivovarech a dalších zařízeních, kde se ve velkém pohybují turisté.

Program „Objevuj památky“

Externí spolupráce při propagaci probíhá také v rámci projektu „Objevuj památky“, kam je město Kašperské Hory zapojeno od roku 2020. „Objevuj památky“ sdružuje nestátní otevřené památky, jedná se o mediální platformu Asociace nestátních otevřených památek. „Objevuj památky“ propaguje zapojené objekty prostřednictvím placené inzerce na zpravodajských webech, na vlastním webu Objevuj památky a na sociálních sítích.

OBJEVUJ
PAMÁTKY

Spolupráce se společností MultiSport

V roce 2023 pokračovala spolupráce se společností MultiSport. Návštěva vybraných nestátních památek se tak stala novým benefitem, mezi ostatními místy a provozy, které mohou využít desetitisíce držitelů této karty. Princip funguje tak, že na zaměstnanecké benefity přispívají zaměstnavatelé, držitelé karty mohou absolvovat zdarma některou z komentovaných prohlídek, a my zpětně společnosti MultiSport fakturujeme uplatněné vstupy do hradu.

Společný leták hradu Kašperk a MĚKIS Kašperské Hory

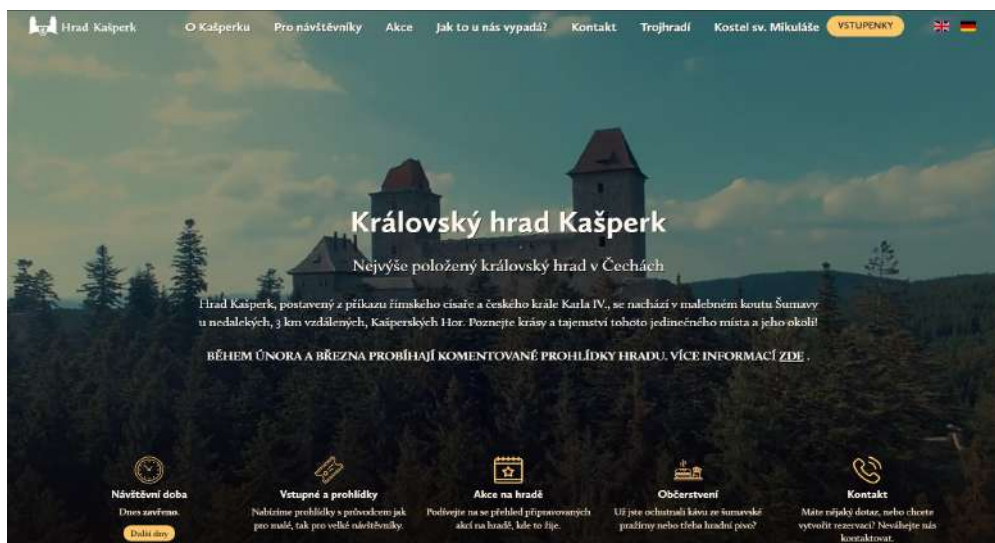
V roce 2023 pokračovala vzájemná propagace města a hradu, například formou společného propagačního materiálu. Barevná skládačka na křídlovém papíře byla nově oproti předchozím letům, díky podpoře Plzeňského kraje, opatřena anglickou a německou jazykovou mutací.

Nové vydání brožury o hradě Kašperku

Po letech bylo v roce 2023 připraveno nové vydání naučné brožury o hradě Kašperk, jež v praktickém formátu A5 zájemcům představuje hrad Kašperk, jeho historii, architekturu, zajímavosti, osobnosti a atraktivní fotografie. Brožuru vydává hrad vlastním nákladem a ve vlastní grafické úpravě. Vytisknutá brožura se okamžitě po vydání stala vyhledávaným suvenýrem.

Webové stránky kasperk.cz

Správa a administrace webových stránek je plně záležitostí správy hradu. Provádí intenzivně vkládání informací o všech pořádaných událostech, aktualizuje ostatní informace pro turisty - otevírací dobu, vstupné, prohlídkové okruhy, apod. Hrad samostatně spravuje i webové rozhraní, kde jsou k zakoupení vstupenky na akce v předprodeji.

Návštěvnost webu za rok 2023

celková návštěvnost: 41 000 uživatelů
průměrná doba strávená na stránkách: 1 min., 42 s.
nejvyšší návštěvnost za den: 25.07. – 553 uživatelů
země uživatelů: ČR (39 000), Německo (895), Slovensko (526)

Nejnavštěvovanější části webu www.kasperk.cz

Hlavní strana (56 000), akce (31 000), vstupné a prohlídky (31 000), informace pro návštěvníky (13 000), návštěvní doba (11 000), o Kašperku (8 500), korunovační klenoty na dosah (6 900).

Technické detaily o návštěvách webu

Nejčastější webové prohlížeče:

Google Chrome (23 463), Apple Safari (8 969), Samsung Internet (2 698), MS Edge (1910), Seznam (1 793).

Kategorie zařízení:

Mobilní telefon (32 281), stolní počítač (8 313), tablet (583), chytrá televize (2).

Provoz a služby

Výsadou hradu Kašperk je skutečnost, že dlouhodobě provozuje vlastní občerstvení, tedy že možnost provozování těchto služeb není poskytnuta (formou pronájmu) jinému, externímu, dodavateli.

Provozovny

Všechny provozovny jsou umístěné v dolní části nádvoří. Sestávají z hlavní pokladny s doplňkovým prodejem suvenýrů, výdejního okénka občerstvení a samostatné provozovny grilu. Během letních prázdnin jsou turistické suvenýry prodávány zvláště v samostatném stánku nad grilem. Tím se významně ulevuje hlavní pokladně, která se tak může zabývat výhradně prodejem vstupenek.

Rozpis směn a úkolů

Rozpisy služeb pro stálé i sezonní zaměstnance součinně sestavují vedoucí provozu s hlavní průvodkyní. V případě večerních akcí se osvědčil směnný provoz. První směna slouží od ranních příprav k otevření do zavírací doby (v létě 18.00 hod.), druhá směna zajišťuje podle předchozích instrukcí večerní provoz. Cílem je rovnoměrné rozložení pracovních kapacit v rámci letního turnusu a možností osobního volna při snaze o zajištění plynulého provozu, v němž jsou pracovníci odpočatí.

Pracovní doba

V hlavní sezoně začíná ranní příprava půl hodiny před otevřením hradu. Veškeré úklidy (provozovny, nádvoří, vnitřní prostory jádra hradu, atd.) zajišťují stálí zaměstnanci

společně s PD. Nadále platí pravidlo volných pondělků, jenž velmi usnadnilo čerpání volna PD v hlavní sezoně. Volné dny jsou také důležité pro provádění údržby.

Zřizovací listina hradu Kašperk

Zastupitelstvo města schválilo s platností od 13.09.2019 novou zřizovací listinu organizační složky města Hrad Kašperk, jež upravuje hlavní účel a předmět činnosti, pravomoci a vymezení činnosti vedoucího organizační složky, zásady hospodaření s majetkem svěřeným do správy, hospodaření a rozpočet organizační složky a statut zaměstnanců vůči zřizovateli.

Provozní software

Od 30.09.2019 je v provozu pokladní systém Harsys 6 od společnosti ABX, páteřní software hradního provozu pro evidenci skladových zásob, nákupu zboží a jeho následný prodej. Softwarové rozšíření pokladního systému na verzi Premium umožňuje v prodejním okénku občerstvení distribuci výdejních bonů ve formě lístků s pořadovým číslem objednávky. Díky této inovaci není obsluha grilu více zatížena manipulací s hotovostí, což má i své nesporné hygienické přínosy. Prodej všeho sortimentu občerstvení včetně grilu je tak uskutečňován z jednoho střediska (vedlejší pokladna č. 2). Prakticky prodej probíhá tak, že si zákazník může ve výdejním okénku objednat současně jak jídlo, tak pití.

Prodejní statistiky zboží za rok 2023

(počty prodaných kusů / kusů balení)

Turistická vizitka	9 296
Pohled obyčejný	3 227
Magnetka od Rillicha	2 404
Turistická známka	1 722
Magnetka od Motejla	1 711
Magnetka od Albrechta	1 063
Pohled od Albrechta	1 044
Známka typ A	977
Pastelka	747
Propiska	479

Přehled nejprodávanějších produktů v hradním občerstvení:

(počty prodaných kusů/jednotek)

Párek v rohlíku	11 601
Tyčka Rendl	11 153
Lahvová Šumavěnka	9 842
Pivo Král Šumavy 11°	6 016
Hranolky	5 483
Pivo Šplhavec 10°	5 171
Káva, typ lungo	4 491
Grilovaná klobása	4 124
Sudová Šumavěnka	3 872
Birell Pomelo/Grep	3 050

V přehledu není zahrnutý zálohovaný plastový kelímek s logem hradu (50,00 Kč), jehož bylo společně s nápojem prodáno 22 747 kusů. Celkem 18 156 jich zákazníci vrátili, takže 4 591 si zakoupili jako suvenýr.

Kooperace s městským úřadem

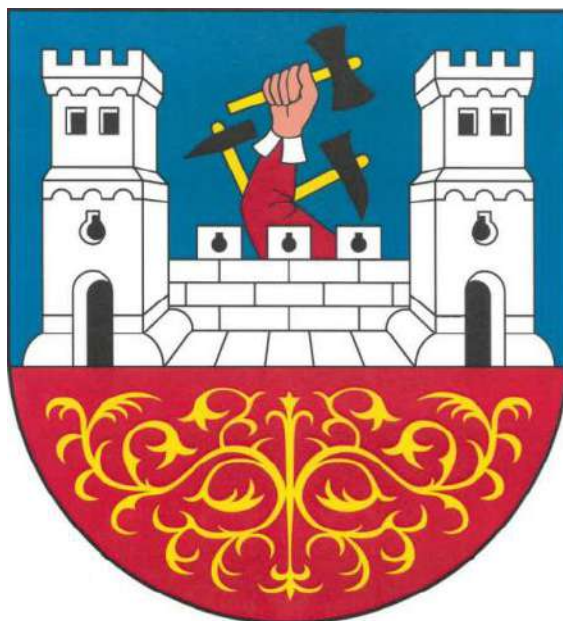
Spolupráce a vzájemná interakce v období návštěvního provozu je založena především na pravidelnosti. Každé úterý jsou finančnímu odboru MěÚ Kašperské Hory odevzdávány údaje o nákupech, prodeji a veškeré hotovostní doklady, jež jsou zapisovány účtárnou do pokladní knihy. V případě jakýchkoliv disproporcí je tak možné reagovat okamžitě. Každý měsíc probíhá kontrola zůstatku hotovosti. Po celý rok 2023 byl vždy zůstatek řádně kryt hotovostí.

Pravidelně nejpozději ke každému 5. dni v měsíci jsou mzdové účtárně předány podklady pro výpočet mezd za aktuální měsíc. Jsou zpracovány ve formě pracovního výkazu zvlášť pro stálé zaměstnance a zvlášť pro sezonní zaměstnance. Dále je přiložen přehled odpracovaných hodin v měsíci pro sezonní zaměstnance. Dle potřeby jsou doloženy další podklady pro výpočet mzdy – dovolenky, formuláře OČR, neschopenky, u studentů potvrzení o studiu a další. Aktuální pracovní smlouvy (dohody o provedení práce, příp. dohody o pracovní činnosti) jsou na účtárnu odevzdány okamžitě po podpisu obou stran. Veškeré dokumenty, například faktury nebo smlouvy, jsou uloženy současně jak na hradě, tak i na městském úřadě.

Spolupráce s městskými organizacemi

Jako účelná a smysluplná se jeví spolupráce s dalšími místními a městskými organizacemi, přičemž možnosti jejich infrastruktury přinášejí hradu řadu pozitiv. Níže je uveden stručný výčet příkladů konkrétní spolupráce.

Městské kulturní a informační středisko Kašperské Hory (MĚKIS)
Vzájemná součinnost na poli cestovního ruchu. Společná distribuce propagačních materiálů a propagace obecně, propojování dramaturgie, navádění návštěvníků z města na hrad, a naopak, společná reprezentace například na veletrzích cestovního ruchu.

EVK Kašperské Hory, s.r.o. - servis ČOV před hradem a celkový servis vodoinstalace ;

Kašperskohorské městské lesy s.r.o. - poskytnutí materiálu k pořezu, dodej palivového dříví, porážení stromů v bezprostřední blízkosti hradu, pohotovému zpřístupňování příjezdových cest po větrných kalamitách;

Technické služby Města Kašperské Hory, s.r.o. – pravidelná údržba přístupové cesty od parkoviště k hradu (v zimních měsících především posyp a prohrnování cesty), správa a objednávání revizí (např. kotlů, komínů, hromosvodů, hasicích přístrojů elektroinstalace, atd.).

Dodavatelé, zboží

Při výběru dodavatelů zboží je dlouhodobě přihlíženo k jejich místnímu původu. Sami návštěvníci regionální produkty vyhledávají, lokálnost surovin je trendem. Úhrady za veškeré zboží probíhají prostřednictvím faktur, hotovostní platby jsou zcela minimalizovány. Faktury jsou transparentní, schválit je musí nejen vedoucí organizační složky, ale i starosta města. Platbu provede a potvrdí městská účtárna. Zjednodušená je tím práce pokladny: nemusí v provozní kase vést zvláštní evidenci hotovostních plateb za zboží. Je tím minimalizován pohyb peněz v hotovosti.

Památková obnova a stavební práce

Údržba, památková obnova

Vedle průběžné údržby hradního areálu a přilehlého okolí byly finanční prostředky investovány do zachování památkové hodnoty hradu, do zpomalení a zamezení jeho přirozené degradace. Pokud to jen šlo, snažili jsme se práce provádět svépomocí v rámci kapacit zaměstnaneckých úvazků. Odborně prováděné práce přenecháváme najatým externistům, specialistům ve svých oborech.

Opravy hradebních zdí

V roce 2023 pokračovaly práce, na jejichž provedení jsme o rok předtím žádali o závazné stanovisko památkovou péči. V naší žádosti z roku 2022 byla popsána řada problematických míst v hradním zdivu, jež vykazovalo postupující známky degradace. Na konci srpna byly zahájeny zajišťovací práce, které pokračovaly s krátkými přestávkami do konce října. Se svým pomocníkem je prováděl sušický kameník Tomáš Bureš.

Prvním havarijním úsekem byl vnější severní líc tzv. západní bašty, kde se vytvořila výrazná boule, z níž začaly postupně vypadávat kameny. Po rozebrání lokální vady bylo zjištěno, že to je důsledek novodobé dozdivky kaverny, v níž bylo použito nekvalitní pojivo. Celá dozdivka byla rozebrána, dokud jsme se nedostali na původní středověkou maltu. Obnovená kaverna byla následně řádně zazděna očištěným původním kamenem za použití vápenné malty na bázi vysoce hydraulického trasového vápna. Po dokončení bylo pokračováno v opravách vnějšího severního líce západní bašty, kde byl narušený

souvislý pás zdiva při jeho patě. Zde bylo nutné vyklínování uvolněných kamenů, kompletní vyčištění spár od vegetace, a následné doplnění chybějících kamenů. Dostatek vhodných šíbrů na vyklínování jsme nacházeli po celou dobu v okolních lesích.

Druhý havarijní úsek se nacházel v severním vnějším líci bývalého paláce. Zde byly zazděny dvě hluboké kaverny, dále byla zajištěna narušená pata zdiva při styku se skalnatým podložím. Zdění probíhalo vápennou maltou, na níž jsme použili hydraulické trasové vápno a kvalitní tříděný písek. Obou ingrediencí bylo na konci roku 2023 na hradě dostatek pro pokračování dalších zajišťovacích prací.

Nové přístřeší před hradem

Díky přímé finanční podpoře od Plzeňského kraje mohlo v září vzniknout nové kryté posezení v prostranství před hradem. V místě, kde se stůl s lavicemi dostaly do již nevyhovujícího stavu, vzniklo kryté posezení s přístřeším. Tam se mohou turisté uchýlit v deštivém a jiném horším počasí. Zkušenostmi ověřená konstrukce se shodně objevila i před kostelem sv. Mikuláše. O výrobu se postarala firma Millwood ze Sušice.

Výškové práce

Na jaře jako každoročně proběhly výškové horolezecké práce, během nichž došlo postupně k odstranění náletových dřevin z hradeb, zejména z korun zdiva v celém areálu. Po odstranění náletové vegetace byly očištěny a následně natřeny šindelové střechy v prostorách zříceniny paláce, konkrétně střechy vstupů do obou věží.

Obnova Pustého hrádku

Konstrukce Pustého hrádku trpí velkou a pravidelnou koncentrací pěších turistů, kteří na něj celoročně, takřka v jakoukoliv denní dobu podnikají své výstupy. Na podzim 2023 došlo k významnější opravě. Byly vyměněny vyhnilé dřevěné díly za nové, natřena byla celá vyhlídková plošina. Novinkou se staly vyzděné kamenné schody, díky nimž byl významně usnadněn přístup na vyhlídkovou plošinu. Obnovena byla také lana v postranním hrazení.

Postup v záchraně torza cihelné helmice

Na jaře 2023 byla radou města vyhlášena veřejná zakázka na výběr zhotovitele 1. etapy přestřešení cihelné helmice. Předmětná etapa měla spočívat ve zbudování spodních trámových roštů a pozednice, jako základu pro budoucí krov stanové střechy. Ze tří doručených nabídek (rozpočtů) byla radou města vybrána společnost Krovys s. r. o. z Telče, kteří podali nejlepší cenovou nabídku a projevíli zájem o realizaci našeho záměru. Ještě před podepsáním smlouvy o dílo však bohužel společnost od plánované realizace odstoupila (nedostatečná příprava ze strany zájemce, který mj. poddimenzoval rozpočet a podcenil přístupnost místa). Bohužel nám okolnost pozdního vyjádření firmy, že od zakázky odstupuje, znemožnila vybrat ještě v témže roce nového zhotovitele. Ačkoliv nebylo v roce 2023 přistoupeno k realizaci, významnou vzpruhou se stala mimořádná dotace Plzeňského kraje, který v závěru roku finančně podpořil záchranu cihelné helmice. Realizace byla odložena na rok 2024, stejně jako investiční prostředky připravené pro první etapu zastřešení.

Ostatní údržbové práce

Vedle větších akcí byly v průběhu roku prováděny drobnější údržbové práce, jejichž stručný výčet by zde neměl chybět.

Po předchozích etapách byla dokončena **renovace podlah** v celé západní baště, zázemí našich brigádníků. Dokončení spočívalo ve zbroušení a natření podlah, stejně

jako schodů ve vstupním díle objektu. Ošetřeny nátěry byly rovněž podlahy ochozu západní bašty.

Došlo k výspravám, celkovému zpevnění a zhutnění **povrchů cest** v areálu hradu. První ve stoupání při zřícenině kruhové věžičky na východě, kde voda vymílala koryto do hloubky. Druhé při stoupání v horní části nádvoří.

V horní části nádvoří proběhla na jaře **výsadba trávníku**, jelikož se z místa stala pustá, vyšlapaná holina. I navzdory nadměrnému pohybu osob v tomto místě v průběhu sezony lze zaznamenat úspěch.

Od popínavého břechťanu bylo kompletně očištěno **zdivo v cisterně** v příkopě před purkrabstvím. Nyní jsou její spád a hloubka dobře čitelné.

Na nádvoří i v parkánu byly do země **naražené nové kůly** s nataženým lanem, jakožto bariéry proti pádu.

Instalována byla nová **dveřní výplň východu** z hradu pod západní věží.

Proběhly **nátěry** informačních cedulí s mapami před hradem, spojovacího můstku do paláce, konstrukce východního vstupu do východní věže, schodů z paláce do západní i východní věže, dřevěného podia na nádvoří, stejně jako montovacího podia v paláci.

A mimo tento výčet byla provedena ještě celá řada dalších drobností, díky nimž by měl každý návštěvník mít z areálu a hradu samotného dobrý dojem.

Nakládání s odpady

Veškerý odpad, který vyprodukuje hrad v průběhu roku, zaměstnanci sami vyváží do Sběrného dvora v Kašperských Horách. V průběhu roku jsme používali služební vozidlo Mitsubishi L200, k němuž jsme v roce 2023 pořídili také přívěsný vozík. Odpady jsou i díky odpadkovým košům vyváženy už rovnou tříděné.

Co je potřeba v budoucnu opravit, zajistit

Každodenním pozorováním hradu je sledována přirozená degradace a zaznamenávají rizikové úseky, jež bude třeba v budoucnu řešit. Zde je jejich výčet:

Vstupní díl do východní věže. Konstrukce a zejména trámy při zemi trpí dlouhodobě vlhkostí a přívaly vody z jižního okna, jež by bylo praktické nějak vhodně zakrýt. Jako nezbytná se jeví i výměna střešní krytiny, která byla v roce 2023 alespoň ošetřena nátěrem.

Dřevěný most do purkrabství. V blízké budoucnosti je třeba celý most vyměnit. Dřevo je vyžilé a v místech intenzivního styku s vodou vykazuje známky hniloby, jež jde do hloubky.

Omítky v jihozápadním nároží zřícenině paláce. Gotické omítky jsou vystavené extrémním povětrnostním vlivům a opadávají. Je žádoucí odborný restaurátorský zásah.

Nátěr střechy východní věže – šindely na jižní a západní straně jsou vybledlé od slunce, na severní straně je zelená řasa, jež nepřispívá jejich životnosti. Je třeba v blízké budoucnosti provést očištění a nátěr celé střešní krytiny.

Okna purkrabství – materiál oken z 80. let je vyžilý, okny profukuje a jejich izolační vlastnosti jsou nedostatečné. Do budoucna by se mělo uvažovat o jejich kompletní výměně v celém objektu purkrabství.

Opravy a doplnění hrazení kolem hradu. Turisté se zejména v mimosezonním období zkoušejí dostat k těsné blízkosti hradu z jižní a západní strany, kde hledají netradiční pohledy na památku. Přístupu je třeba zabránit výpravou plotu.

Rekonstrukce sociálního zázemí v purkrabství. Toalety z konce 80. let, jež byly původně určeny pro veřejnost, jsou dnes již v nevyhovujícím stavu. Jednak používají jen sporadicky, ale zejména je třeba investovat do jejich rekonstrukce.

Hospodářské výsledky

Běžné výdaje za rok 2023

10.843.063,00 Kč

Nedaňové příjmy za rok 2023

13.303.489,00 Kč

Výsledek hospodářské činnosti za rok 2023

+ 2.460.426,00 Kč

Zhodnocení hospodaření v roce 2023

Černé prognózy a hrozba ekonomické krize se nakonec v případě hospodaření hradu nenaplnily. Ačkoliv se daly zprvu očekávat všeobecné šetření a odpírání výdajů, hrad Kašperk navzdory tomu zaznamenal rekordní návštěvnost srovnatelnou s obdobím před vypuknutím epidemie covid-19. Nejen, že Kašperk přilákal více návštěvníků, ale bylo to především více platících návštěvníků. O tom svědčí výsledná bilance hospodaření.

Znovu se tak potvrdilo, že hrad Kašperk je schopen autonomně a bez městských subvencí hospodařit se ziskem.

Zisk je dále smysluplně využíván k zachování památkové hodnoty, k inovacím návštěvnickém provozu, pořádání kvalitního programu pro veřejnost a ke kultivaci prostředí, jež by mělo být příjemné nejen návštěvníkům, ale i zaměstnancům.

Mgr. Václav Kůs, kastelán